

FORMA IZVJEŠTAJA O ANALIZI UTICAJA PROPISA

MINISTARSTVO ILI REGULATORNO
TIJELO PREDLAGAČ

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

NASLOV PROPISA

Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti

Odjeljak 1: Definisanje problema

- ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- ✓ Što su uzroci problema?
- ✓ Što su posljedice problema?
- ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko?
- ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Razlozi za donošenje ovog zakona nalaze se i poštovanju međunarodnih standarda i obaveza preuzetih ratifikacijom međunarodnih ugovora, pijre svega onih koji se odnose na garancije ljudskih prava i sloboda i prava djeteta. Takođe, razlozi se nalaze i u potrebi za ispunjenjem evropskih standarda u procesu pridruživanja Evropskoj uniji i harmonizaciji našeg zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske Unije.

Dominantnu ulogu u socijalnoj i dječjoj zaštiti ima država, što ne stimuliše angažovanje drugih nosilaca (porodica, građana, opštine, organizacija civilnog društva i dr.) u ostvarivanju ciljeva iz ove oblasti. Broj obuhvaćenih korisnika različitim oblicima i uslugama socijalne zaštite je nedovoljan u odnosu na potrebe; položaj građana i korisnika u sistemu socijalne i dječje zaštite je izrazito pasivan; sistem socijalne i dječje zaštite je nedovoljno razvijen i uglavnom usmjeren na materijalna davanja i institucionalni smještaj; nivo znanja stručnjaka je neujednačen. Većina sadržaja i usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite ostvaruje se kroz institucionalni sistem, odnosno ustanove socijalne zaštite, tako da su vaninstitucionalni oblici nerazvijeni. Uz nerazvijenost usluga socijalne i dječje zaštite, ne postoje bliži uslovi, normativi i minimalni standardi za pojedine vrste usluga, čime se dovodi u pitanje kontrola njihovog kvaliteta.

Predlogom zakona realizuju se opredeljenja, koja podrazumijevaju, između ostalog, podsticanje razvoja raznovrsnih i uvođenje novih usluga socijalne i dječje zaštite u zajednici i uključivanje u sferu pružanja usluga što više različitih aktera. Predlogom zakona predviđa se propisivanje minimalnih standardi za pružanje usluga socijalne i dječje zaštite. Predlogom Zakona uređeno je da nadzor nad radom javnih ustanova i drugih pružalaca usluga socijalne i dječje zaštite, vrši nadležni organ državne uprave. Nadzor se sprovodi kao nadzor nad stručnim radom i inspekcijski nadzor. Utvrđen je postupak za dobijanje licence za organizacije i stručne radnike iz oblasti socijalne i dječje zaštite, kao i postupak akreditacije programa obuke, odnosno programa pružanja usluge u kome se ocjenjuje da li program obuke, odnosno program pružanja usluge namijenjen stručnim radnicima i stručnim saradnicima ispunjava utvrđene standarde za akreditaciju.

Predlogom zakonom posebno se štiti dijete: bez roditeljskog staranja; čiji roditelj nije u

stanju da se o njemu stara; sa smetnjama i teškoćama u razvoju; u sukobu sa zakonom; zbog zloupotrebe alkohola, droga ili drugih opojnih sredstava; ako postoji opasnost da æe postati žrtva ili ako jeste žrtva zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije; žrtva trgovine ljudima; ako roditelji nijesu saglasni oko načina vršenja roditeljskog prava; kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite, kao i odraslo i staro lice: ako je lice sa invaliditetom; zbog zloupotrebe alkohola, droga ili drugih opojnih sredstava; ako postoji opasnost da æe postati žrtva ili ako jeste žrtva zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i nasilja u porodici; žrtva trgovine ljudima; ako je beskućnik i kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

Odjeljak 2: Ciljevi

- ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?
- ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predmet zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti donosi se u cilju podrške socijalnom uključivanju pojedinca i porodice. Cilj zakona u skladu je sa Strategijom razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori za period 2008-2012; Strategijom za integraciju osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori 2008-2016; Strategijom razvoja socijalne zaštite starih lica 2008-2012; Strategijom zaštite od nasilja u porodici 2011-2015; Strategijom razvoja hraniteljstva u Crnoj Gori, sa Akcionim planom za period 2012.-2016. god.

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).
- ✓ Obrazložiti preferiranu, tj izabranu opciju.

Predmet Predloga zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti određen je u skladu sa već usvojenim Planom rada Vlade Crne Gore za 2012. godinu i preuzetim obavezama iz različitih dokumenata za 2013. godinu.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- ✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- ✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pozitivne efekte direktno će osjetiti dijete: bez roditeljskog staranja; čiji roditelj nije u stanju da se o njemu stara; sa smetnjama i teškoćama u razvoju; u sukobu sa zakonom; zbog zloupotrebe alkohola, droga ili drugih opojnih sredstava; ako postoji opasnost da æe postati

žrtva ili ako jeste žrtva zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije; žrtva trgovine ljudima; ako roditelji nijesu saglasni oko načina vršenja roditeljskog prava; kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite, kao i odraslo i staro lice: ako je lice sa invaliditetom; zbog zloupotrebe alkohola, droga ili drugih opojnih sredstava; ako postoji opasnost da će postati žrtva ili ako jeste žrtva zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i nasilja u porodici; žrtva trgovine ljudima; ako je beskućnik i kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite, ali i šira društvene zajednica.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- ✓ Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Predlog zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, u odnosu na postojeća rješenja u važećem Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti, ne zahtijeva dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore u 2013. godini. Naime, predviđaju se minimalne uštede od oko 56.812 €.

Zakonom je predviđeno donošenje podzakonskih akata koja ne proizvode finansijske obaveze.

Prilikom obračuna finansijskih izdataka korišćene su različite metodologije zavisno od vrste izdatka:

Kod planiranja izdataka za bruto zarade državnih službenika i namještenika korišćen je Zakon o zaradama državnih službenika i namještenika, koeficijenti po predloženim sistematizovanim radnim mjestima u novoformiranom Sektoru kod Ministarstva rada i socijalnog staranja, u Državnom inspektoratu, uz primjenu važeće vrijednosti koeficijenta.

Kod planiranja izdataka za bruto zarade u Centrima za socijalni rad korišćen je Granski kolektivni ugovor za socijalnu djelatnost, koeficijenti po predloženim sistematizovanim mjestima uz primjenu važeće vrijednosti koeficijenta.

Sredstva za materijalne izdatke i opremu zaposlenih planirana su na osnovu prosjeka po zaposlenom u državnoj upravi i Uredbe o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima.

Sredstva za izradu podzakonskih akata planirana su na osnovu važećeg propisa za nadoknadu članovima radne grupe.

Sredstva za obuku stručnih radnika i stručnih saradnika planirana su na osnovu cjenovnika Uprave za kadrove.

Sredstva za planiranje izdataka osnovnih materijalnih davanja u osnovnoj zaštiti planirana su na osnovu podataka Ministarstva rada i socijalnog staranja za februar 2012.god., datih rješenja u Predlogu zakona i procjeni broja korisnika ovog vida socijalne zaštite.

Sredstva za planiranje izdataka osnovnih materijalnih davanja iz dječije zaštite planirana su na osnovu podataka Ministarstva rada i socijalnog staranja za februar 2012.godine, datih rješenja u Predlogu zakona i procjeni broja korisnika ovog vida socijalne zaštite.

Sredstva za planiranje izdataka usluga socijalne i dječije zaštite procijenjena su na osnovu planiranog broja korisnika i procjene troškova po korisniku za različite vrste pružanja usluga (dnevnog boravka djece sa smetnjama u razvoju, korisnika usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva, korisnika smještaja u malim grupnim kućama za djecu sa smetnjama u razvoji koja su bez roditeljskog staranja, korisnika savjetodavno-edukativnih usluga za porodice i odrasle u riziku, korisnika smještaja u Centrima za stare, korisnika dnevnog boravka i profesionalne rehabilitacije odraslih osoba sa invaliditetom).

Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- ✓ naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
- ✓ naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

U izradi Predloga Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, učestvovala je međuresorna radna grupa, u čijem sastavu se pored predstavnika relevantnih ministarstava, nalaze i predstavnici nevladinog sektora, koji se bave problemima iz oblasti socijalne i dječije zaštite. U izradi Predloga zakona učestvovali su Gordana Matković i Vladan Jovanović, spoljni konsultant.

Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija

- ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Datum i mjesto

Podgorica, 16.05.2012. god.

Starješina

[Handwritten signature]